

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERAT

MAGASIN

PARKEN VID SÄFSJÖ SANATORIUM. — FOTO. SVENANDER, SÄFSJÖ.

11TE ÅRG.

• DEN 7 NOVEMBER 1909.

N° 6.

Foto. B. Ugg Larson, Växjö

Ch. E. von Otter

Kliché: Kon. A. d. Bengt Sjöversparre Sklm.—Gbg.

CHARLES-EMIL VON OELREICH.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den 24 oktober fyllde landshöfdingen öfver Kronobergs län *Charles-Emil von Oelreich* 70 år.

Ljudklangen förråder släktens tyska ursprung: dess förste kände stamfader, Johan Oelreich, var bördig från Bremen. Sonen, Bernhard von Oelreich, som var född i Holstein, röjde en mindre vanlig studiebegåfning; han kom till Danmark, blef professor i grekiska vid Sorö akademi 1647 samt kyrkoherde i Åsum och Skepparslöf i Skåne 1651. Till följd häraf blef han 1658 genom freden i Roskilde svensk undersåte. Vid 1664 års riksdag kom han till Stockholm som ombud för det skånska prästerskapet och vann genom sina predikningar änkedrottning Hedvig Eleonoras, sin landsmaninnas, synnerliga nåd, blef hennes förste hofpredikant och biktfadern. Genom de förbindelser, hans plats vid hovet beredde honom, sattes han i tillfälle att på ett utmärkt sätt verka för de landskaps bästa, till hvilka ödet fört honom: han lyckades bringa till utförande den så länge hysta tanken att i dem grunda ett universitet; själf blef han det sydsvenska universitetets förste prokanslär. Bernhard von Oelreich slutade sina dagar som superintendent i Bremen. Trots sina förtjänster var det icke han, som skulle förvärfa släkten svenskt adelskap. Detta var förbehållet sonsonen, Niclas Oelreich, mest känd som utgifvare af det politiska veckobladet "Ärlig Svensk" och Sveriges siste "censor librorum", men tillika otvifvelaktigt en lärd man och professor i Lund först i litteraturhistoria och sedan i teoretisk filosofi. En sonson till denne är nuvarande landshöfdingen i Växjö.

Charles-Emil von Oelreich är som ofvan nämnts född den 24 oktober 1839 å Magda i Näshulta socken af Södermanland. Föräldrarna voro kaptenen Nils Carl von Oelreich och grefvinnan Anna Dorothea Lewenhaupt. Efter att 1858 hafva aflagt officersexamen vid Karlberg, blef han underlöjtnant vid Södermanlands regemente, vid hvilket äfven fadern hade tjänat, och befordrades här 1864 till löjtnant. Så följde utnämning till kapten 1878 och till major 1886, hvarpå von Oelreich erhöi transport som öfverstelöjtnant till Kalmar regemente 1889. Fem år senare utnämndes han till öfverste och chef för Dalregementet, på hvilken post han kvarstod till år 1898, då han tog afsked från krigstjänsten och definitivt öfvergick till landtregeringen.

Redan samma år han öfvertog sin öfversteutnämning, hade han på detta område af förvaltningen fått göra ett försök. När dåvarande landshöfdingen i Kopparbergs län Claës Wersäll år 1894 inkallades i statsrådet, förordnades nämligen von Oelreich till vice landshöfding. Väl återtog Wersäll 1897 sin plats, men de administrativa egenskaper von Oelreich lagt i dagen voro sådana, att han 1898 erhöi utnämning till den nu efter greve G. H. Spens lediga landshöfdingestolen i Växjö.

Om det sätt, hvarpå han förvaltat sitt höfdingep uppdrag, vittnar i sin mån den storartade hyllning,

som kom honom till del på sjuttioårs-dagen efter mer än femtio års verksamhet i statens tjänst. Landstagen, representanter för landsting, hushållningssällskap, stadsfullmäktige, officerskår och hospitalsdirektion i Växjö, Kronobergs läns skytteförbund m. fl. korporationer täflade att inför honom frambara uttrycken af sin varma tacksamhet för hvad han utträtt och af sina sympatier för hans personlighet.

Särskildt har han naturligtvis lagt i dagen intresse för modernäringens, jordbrukets, förkofran. 1860-73 var han ägare af fädernegården Magda, hvartill kom arrende af egendomen Brunsta i Torshälla socken. Längre fram var han disponent på den historiskt ryktbara gården Julita i Södermanland. Denna praktiska erfarenhet inom jordbrukarens yrke kom honom väl till pass som landshöfding. Liksom han 1896-97 varit ordförande i Kopparbergs läns hushållningssällskap, blef han det 1898 i Kronobergs läns, och det lider intet tvifvel, att han i denna egenskap varit nitälskat för allt hvad som kunnat lända till denna närings fromma. För öfrigt har förbättrandet af länets kommunikationsförhållanden legat honom synnerligen varmt om hjärtat. Det frivilliga skytteväsendet har i honom haft en lifligt intresserad främjare; han har varit ordförande i länets skytteförbund, som vid förbundsmötet i fjol höst beslöt att till honom, som en ringa gärd af erkännande, öfverlämna sin stora guldmedalj. Vidare har han varit ordförande i styrelsen för länets folkhögskola, Växjö hospitals direktion o. s. v.

Helt visst var det mera än tomma uppvakningsfraser, när talemannen för hushållningssällskapets förvaltningsutskott på sjuttioårsdagen inför jubilearen vittnade, att utskottet, då det för tio år sedan hade glädjen hälsa landshöfdingen som ordförande, haft stora förväntningar på grund af vetskapen om hans rika erfarenhet på jordbruksområdet, men att dessa förväntningar öfverträffats. Hvarje landtbrukare i Värends och Finnvedens karga bygder skulle med tacksamhet minnas den nitiske, duglige, kraftfulle landshöfdingen, som med sådant intresse verkat för jordbrukets framgång i dessa bygder.

Sedan år 1901 tillhör landshöfding von Oelreich jämväl vårt politiska lif, i det Kronobergs läns landsting nämnda år med 22 af 35 afgifna röster invalde honom i Första kammaren. Af denna har han anlitats för arbetet i de tillfälliga utskotten samt 1903 och 1905 invalts i särskilda utskott. I tullpolitiskt hänseende har von Oelreich anslutit sig till den protektionistiska åskådningen, men har i öfrigt på senare tider tillhört kammarens moderata parti.

Allt sedan 1864 är landshöfding von Oelreich i lyckligt äktenskap förenad med Margareta Vilhelmina (Minna) Barcklind, dotter af bruksägaren C. O. Barcklind, och har med henne två barn, en son Axel, som är assessor i Svea hofrätt, och en dotter Märta, gift med kaptenen vid Göta lifgarde Einar Adlerstråhle.

Foto Thorta. Allingsås. ÄLFSBORGS LÄNS NYA LÄNSLASARETT I ALINGSÅS, afsedt att kunna mottaga 200 patienter.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt SJÖFORSPARRE.

BARON VAN HEECKEREN VAN KELL.

Holländske ministern, *baron van Heeckeren van Kell*, med *baronessa* mottogs nyligen — den 25 okt. — i afskedsaudiens af konungen och drottningen, därvid ministern aflämnade sina rapellbref. Och nu har det älskvärda diplomatparet lämnat vårt land, om hvilket ministern för intervjuande tidningsmän endast haft de extremaste loford.

Det är i tio års tid, van Heeckeren van Kell i Sverige representerat sitt land.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt SJÖFORSPARRE.

BARONESSAN VAN HEECKEREN VAN KELL.

AKADEMISKA FÖRENINGENS I LUND NYBYGGNAD.

RITNING ÖFVER AKADEMISKA FÖRENINGENS I LUND BYGGNADSKOMPLEX I FÄRDIGT SKICK. Nybyggnaden (från pilen å ritningen) blir lika lång som den redan befintliga äldre delen.

Grundstenen till *Akademiska föreningens* i Lund nybyggnad lades högtidligen den 30 okt.

Föreningens gamla, ståtliga byggnad har länge varit för obekvämt; sedan långt tillbaka har man därför funderat på en utvidgning af "*Föreningen*", och 1902 fattades beslutet om det nu förestående tillbygget.

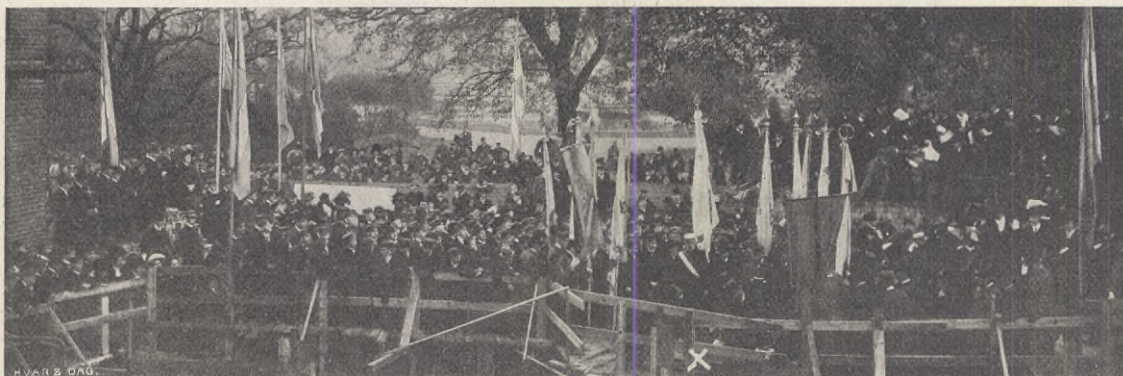

Foto Rakus. Lina.

FRÅN GRUNDSTENENS NEDLÄGGANDE DEN 30 OKTOBER.

Kliché: Bengt SJÖFORSPARRE.

Foto. Lindberg. Söderköping.

GRUNDMUR EFTER KLOSTER ELLER BORG.

Att östgötastaden *Söderköping* är en af landets *allra äldsta* har man länge varit ense om. Redan i slutet af 1000-talet var den en vida beryktad handels- och sjöstad och ännu under 1400-talet nämnes den näst Stockholm och Kalmar. Dock vet man intet med visshet om dess verkliga ålder, och litteraturen är mycket mager rörande Söderköping.

Måhända är det antagandet, att biskop Brask, som här hade sitt tryckeri, vid sin flykt medtog en stor del handlingar rörande Söderköping, riktigt.

När det icke finnes någon litteratur, blir det emellertid jorden, som skall lämna upplysning om våra förfäder; hufvudsaken är endast att anträffa dessa platser, där vittnesbörden om gångna generationer ligga dolda.

Mycket har man visserligen ej ännu funnit i mulden om Söderköpings historia. Men under 1907 och 1908 gjordes i Ljunga grafvält, omkring 2 km. söder om Söderköping, gräfningsar, som gäfvat vackra resultat. Innevarande sommar verkställdes gräfningsar å tomten för en nybyggnad i närheten af Rådhusstorget i Söderköping. Man påträffade därvid kammar och nycklar, stammande från hednatiden, och gjorde andra fynd, hvaraf man kunnat sluta sig

Foto. Lindberg. Söderköping

DOMARRINGEN.

till att Söderköping är en af Skandinaviens äldsta städer.

Slutligen har man nu i dagarna påträffat, utom den i n:o 4 af H. 8. D. omnämnda gatan, ett mycket vackert fynd af fornlämningar väster om staden.

På en i nordvästlig riktning löpande, mot den påträffade gatan sluttande

ås iakttagas tydliga lämningar efter en omkring 300 meter lång mur. Liknande lämningar efter en *mindre mur* finnas äfven, och man kan af vår första bild få en idé om denna. Det är ju möjligt att dessa lämningar kunna härröra från någon borg eller något kloster. Men det är äfven möjligt, att de en gång i tiden bildat s. k. fällor.

Hela den påträffade åsen visar sig emellertid vara ett enda stort grafvält och man kan räkna till närmare 20 grafhögar, större och mindre. En af våra fotografier visar den *största af grafhögarne*. Man hade grävt i den för att söka efter grus, men detta har nu blifvit afbrutet, ty i framtiden skola mindre profana händer söka där.

I grafvältets norra del ligger slutligen *domarringen*. Den utgöres af 9 stenar och är 8 meter i diameter, således mindre än förut anträffade.

När härom dagen amanuensen vid Historie-, Anti-

Kistohé: Bengt Silfverparra.

kvitets- och Viterhetsakademien d:r Bror Schnittger besökte platsen, lät han vid gatan göra en mindre utgrävning och påträffade då vid dess södra ändpunkt en hyddebotten. Nertrampade i denna funnos åtskilliga krukskärfvor och andra föremål, hvaraf man ser att gatan är från hednaden.

Foto. Lindberg, Söderköping.

Klubb: Bengt Sjöfverparre.

DEN STÖRSTA AF DE VID SÖDERKÖPING PÅTRÄFFADE GRAFHÖGARNNA.

Närmare studier af de rika fynden torde än mer precisera tidpunkten. För närvarande antager man

antingen vikingatiden eller möjligen folkvandringstidens senare del som den troligaste.

MILITÄRREVOLTEN I GREKLAND.

Om "slaget vid Salamis" anno 1909 post Chr. n. är icke lika mycket att förtälja som om det världshistoriska af 480 ante Chr. — åtminstone hvad det ärorika däri beträffar.

När underrättelsen spreds i de grekiska marinofficernarnes liga att regeringen ej tänkte afsätta vissa missagliga officerare, samlade den unge kapten Typaldos sina liktänkande, och började söka dekretera lagar för

regeringen. Då detta misslyckades, ställde han till ett litet inbördeskrig, tagande befäl öfver några torpedbåtar; regeringen segrade emellertid, och nu har Typaldos flytt upp i bergen.

Men föga troligt är, att ens krossandet af detta tragikomiska och lättsinnigt iscensatta företag skall stärka regeringens ställning, om det ock nu tydligt bevisats att söndring råder inom militärförbundet.

Efter fotografier.

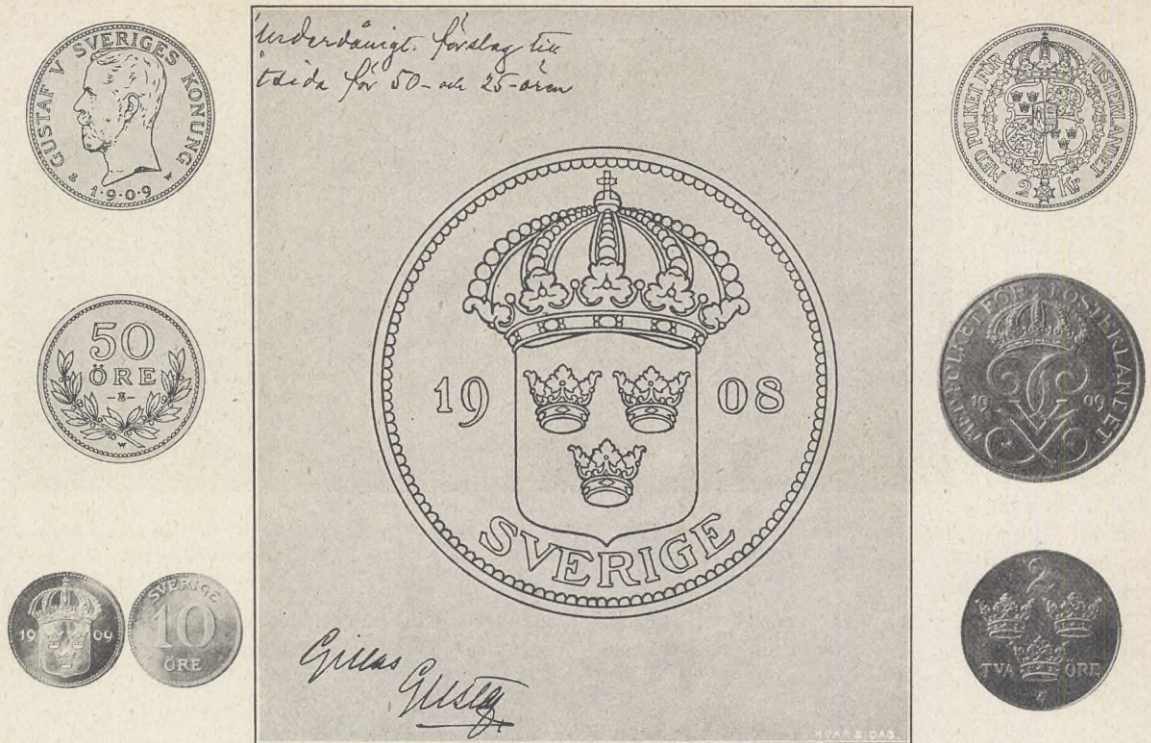
VAKTPOST PÅ EN GREKISK TORPEDBÅT.

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Skåm.—Gda.

SCENERI FRÅN TRAKTEN AF SALAMIS.

VÅRA NYA MYNT.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Oby

De nya skiljemynten ha nu utsläppts i marknaden, d. v. s. ännu endast de mindre valörerna, från ettöringar t. o. m. tioöringar. Tvåkronorna torde komma senare på året, men ej förrän nästa år få vi vänta tjugufem- och femtioöringar samt enkronor. För guldmynten är ännu intet förslag fastställt.

De gamla skiljemynten skola fortfarande vara i rörelse och blifva utbytta endast i den mån de måste kasseras på grund af slitning.

Ritningarna och förslagen till de nya mynten ha uppgjorts af myntverket, närmast af framlidne myntdirektören Brusewitz. Intet af de genom mynttäflingen för några år sedan framkomna förslagen har tagits till förebild; de påminna däremot något om de af Akademien för de fria konsterna utarbetade förslagen. Mest olika de nuvarande mynten äro två- och enkronorna, som mycket erinra om guldrölopsmynten. På deras framsida finnes konung Gustaf V:s bild.

DET NYA POLISHUSET

I STOCKHOLM.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Oby

DET STÄTLIGA MEN DYRBARA NYA POLISHUSET på Kungsholmen i Stockholm, för hvilket nu krävas 850,000 kr. utöfver det ursprungliga anslaget. Stadsfullmäktige anslogo på sin tid 2,800,000 kr. åt det nu i sina hufvuddelar snart fullbordade byggnadsarbetet.

DET BLIFVANDE INDUSTRIMONUMENTET.

Efter fotografi.

"NATURKRAFT."

Klöhn: Bengt Skjerveparre.

uttagits af den därför tillsatta juryn, bestående af prof. Clason, bildhuggaren prof. C. G. V. Bissen, Köpenhamn, d:r A. G. Göthe, medaljgravör E. Lindberg och arkitekten Ragnar Östberg.

Bland det stora antalet skisser funnos ännu åtskilliga som ur skiftande synpunkter på ett lyckadt sätt framhålla den storstilade idé, som skall uppbära detta minnesmärke och

som till dels ligger uttalad genom själfva namnet.

Men då nu endast tre af konstnärerna kunnat inbjudas till en slutlig täflan, är det att hoppas att från någon af dem en fullödig harmonisk form skall kunna gifvas åt monumentet öfver det rastlöshetens arbetsfält, som heter *industrien*.

*

Platsen för det blifvande monumentet torde blifva antingen Norra bantorget, Tegnérlundan eller Sabbatsbergsparken, i Stockholm.

*

Beträffande porträtt och utförligare text om framlidne donatorn, J. A. W. Lindmansson, hänvisas till ärg. X:27.

(Till fotografien å sidan 90)

Ett minnesmärke öfver den argentinske generalen *Don José de San Martin*, som jämte Bolivar räknas som Sydamerikas befriare, invigdes den 24 oktober i Boulogne-sur-Mer. Franske krigsministern Brun närvar, och deputationer från Argentina, Chile och Peru öfvervoro den högtidliga ceremonien.

Efter fotografi.

"VALSVERK."

Klöhn: Bengt Skjerveparre.

Efter fotografi.

"LABORI."

Klöhn: Bengt Skjerveparre.

Ej mindre än fyratiofem äro de inkomna täflingsförslagen till det industrimonument, hvartill numera aflidne bokbindarmästare Lindmansson under lifstiden skänkte ett hundra tusen kronor.

Bland skisserna — som t. v. äro inrymda i en af Nationalmusei skulptursalar — ha nu de tre bästa

Den väldiga omdaningen af ett helt lands kultur, den hittills i historien aldrig sedda omgestaltningen af ett rike på några årtionden, där eljest sekler krävas — allt detta är icke *en* mans verk.

Men högre och imponerande än någon gestalt i det nu moderna Japans historia reser sig dock *furst Ito* — *han* var den store mannen, han uppbar i sin person hela den ledande principen.

Därför har ock af hela världen ryktet om denne mans blodiga bortgång mottagits med sällspord uppmärksamhet och deltagande.

(Se vidare om furst Ito sid. 96.)

*

Som man trodde, blef överretts-sagförelse *Zahle*, det radikala partiets ledare, den man, som fick i uppdrag att bilda den *nya danska regeringen*, hvilket han ock fullgjorde snabbt och lugnt.

De förnämsta punkterna å det nya ministerens program äro dels utplånandet af spåren efter Albertis verksamhet samt dels valkretsreformen.

FURST HIROBUMI ITO, den mördade japanske generalresidenten i Korea. — Det här reproducerade porträttet med namnteckning skänktes af furst Ito till dr Sven Hedén och har af honom välvilligt ställts till vårt förfogande.

Hirobumi Ito

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöförsparre.

DEN NYA DANSKA MINISTÄREN: 1. Överretts-sagförelse C. Th. Zahle, konseljpresident och justitieminister. 2. Kontorschefen i utrikesdep. E. Scavenius, utrikesminister. 3. dr Edvard Brandes, finansminister. 4. Prosten M. C. B. Nielsen, ecklesiastikminister. 5. Herredsfoged Chr. Krabbe, försvarsminister. 6. Fil. dr P. Munch, civilminister. 7. Landtbrukare Poul Christensen, landtbruksminister. 8. Landtbrukare J. Jensen-Onsted, trafikminister. 9. Generalkonsuln i Hamburg W. H. D. Weimann, handelsminister.

Efter fotografi.

EN MIDDAG PÅ AMERIKANSKA GENERALKONSULATET I SEUL, KOREA, den 21 december 1908, tredje årsdagen af prins Ito's utnämning till generalresident öfver Korea. På bilden synas: 1. Prins Ito, 2. Vicomte Soné, vice generalresident i Korea, f. d. sändebud i Paris, 3. Generalmajor Murata, generalresidentens militärsekreterare, f. d. militärattaché i Petersburg och Stockholm, 4. Mr Thomas Sammons, amerikansk generalkonsul i Korea, 5. D:r Sven Hedin.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stålm.—Gbg

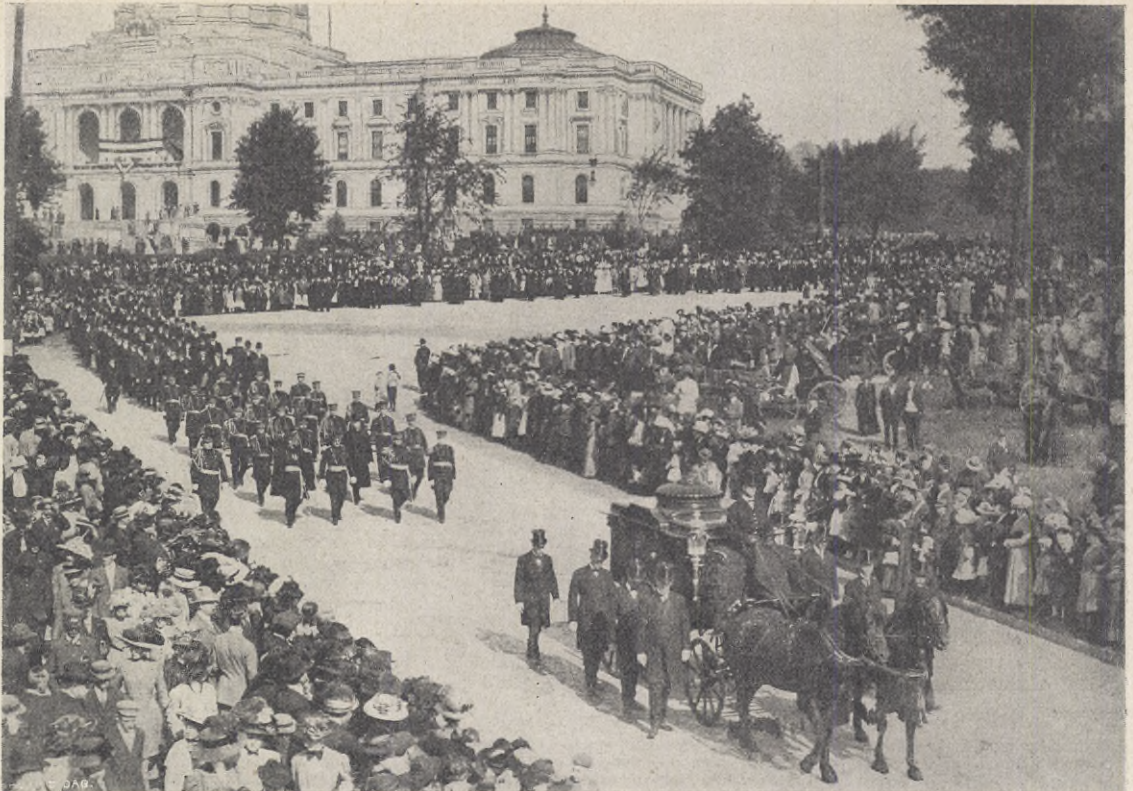
FINSKE MINISTERSTATSSEKRETERAREN.

Efter fotografi.

MINISTERSTATSSEKRETERAREN GENERAL LANGHOFF, hvars befarade afgång väckt mycket bekymmer i Finland. Som en egendomlighet förtjänar framhållas, att på skrifbordet står det bläckhorn hvaraf Alexander I betjänade sig vid Borgå-freden, då Finland afträddes till Ryssland.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stålm.—Gbg

Efter fotografi.

FRÅN GUVERNÖR JOHN JOHNSONS JORDFÄSTNING: Likprocessionen vid Capitolibyggnaden i S:t Paul, Minnesota.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stilm.—Og.

Att guvernören öfver Minnesota, *John Johnson*, var en man som förstått att tillvinna sig allmän tillgifvenhet och aktning, därpå fick man ett sista bevis genom det den storartade anslutningen

vid hans nyligen skedda jordfästning. — Sverige och svenskarne i Amerika ha lika stor anledning att glädjas öfver minnet af denne beundransvärde representant för svenska namnet. (Se även n:o 1).

Efter fotografi.

FRÅN INVIGNINGEN I BOULOGNE-S.-M. AF MONUMENTET ÖFVER GENERAL SAN MARTIN, ARGENTINAS BEFRIARE: DE ARGENTINSKA TRUPPERNA DEFILERAR. (Se text å sidan 87.)

Kliché: Kem. A.-B. Hensel Silfversparre Stilm.—Og.

Efter fotografen

FRÅN TSARENS ANKOMST (SYNES Å FOTON I VAGNEN JÄMTE KONUNG UMBERTO) TILL RACCONIGI DEN 23 OKT.

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Nilfverjarre Skåm—Öhg.

UNDRET.

FÖR HVAR 8 DAG AF ARTUR MÖLLER.

De sista utdragna bravurtonerna af den svenska romansen lämnade efter sig ett lufttomt rum i salongen. Sångaren ensam föreföll lugn och oberörd. Det exalterade i hans ansikte slätades bort i samma sekund som stämbanden upphörde att ljuda, ögongloberna, nyss spända till bristning, återfingo sitt naturliga uttryck. Med en lätt bugning för auditoriet återvände han belåtet leende till sin plats vid värdinnans sida.

Kompositörens son, som låg i en fåtölj vid den öppna spisen, hvilken nu prunkade med växter i höstens klara färger, astrar, dahlior och rönnklasar, sände efter honom en blick, glödande af hat.

Plötsligt märkte han sig observerad och vände sig till sin närmaste granne, det kända märket Riporte i Intelligenbladets.

— Väntar man, att jag skall tacka karlen?

— Antagligen — på er fars vägnar.

— Min far skulle ha vändt sig i sin graf. Det är ett afskyvärdt hän mot människor med själ, att åsnor kunna sjunga som serafier.

— Pah, sade Riporte och lade upp fötterna på spiselkransen, det bevisar bara, att musiken är en humbug. Jag säger som fransmannen: *le plus beau dans la musique c'est les jeunes femmes qui l'écoutent*. Jag har hela tiden suttit och sett på baronessan — hon kan lyssna till musik — — —

Kompositörens son bet samman tänderna. Han gick ut i biblioteket, där han ställde sig vid en ruta och trummade.

Det sjöd inom honom. Vinet han druckit vid bordet, bultade vid tinningarna.

Hvilka människor! Hvem var mest värd hans förakt? Hjältetenoren, i hvilkens strupe naturen lagt en makt, så underbar, så helig, så öfversvinnlig som ingen annan, och som själf var för flack i sin känsla, för banal i sin tanke att kunna bli delaktig af det sakrament han själf utdelade, i den extas han själf väckte. Han liknade ju en tvåletikett. Eller den andre, kall, klar, glittrande, lycklig i sin begränsning, därför, att han icke anade från hvilka rymder han var utestängd.

Ack, han kunde icke förakta, bara afundas dem.

Hör! Nu börjar han igen. Det var en af Sjögrens oförläpeligaste. Rösterna brusade ännu starkare, fylligare, glimmande som af mörka djup:

Dör du som drömmare, då dör du salig:
hela din värld den slocknar hän med dig.

A, han kunde inte motstå detta tonflöde, han bars maktlös och tjusad med — och samtidigt skulle han kunnat sticka en knif i sångaren. När romansen tystnade och, i stället för applåd, en svag susning af beundran svepte som en mjuk vinge ut från salongen, gaf han till ett gällt, abrupt skräck, vid hvilket han själf spratt till.

När han vände sig, stod doktor Ludin, som sades ha afsagt sig tre professorsstolar af skräck för ceremonier, bredvid.

— Vill ni låta mig dela er glädje, sade den lille

hvit-skäggige mannen, i det han med sina hvassa grå ögon betraktade kompositörens son öfver glaset.

— Goddag, doktorn, jäså ni har tröttnat på brudgen. — Nja, jag kom bara att tänka på hvad jag hört om tenoren därinne, att han alltid måste ha sina bravurarior uppskrifna på manschetten. Han kan inte lära sig dem, säges det. Bra egendomligt, hos en — så begåfvad man, inte sannt?

— Kan inte säga det. Jag har känt en opera-sångare, som inte ens kunde lära sig de vanligaste gesterna. De fick ruta opp golfvet och säga till honom: i den rutan lägger du handen på hjärtat, i den slår du dig för pannan, och så vidare.

Kompositörens son log och såg på den gamle. Längst inne i de skarpa pupillerna glimtade där något godlynt — en bister välvilja. Han kom att tänka på, att doktorn varit högt skattad af hans far.

— Har doktorn någonting mot att sitta ner här en minut. Jag ville gärna fråga er om en sak.

Den andre nickade:

— Så högtidlig!

— Jag kan tyvärr inte ta den lätt. För det är frågan om ett lyte, som tyngt mig sedan barndomen. Kan ni tänka er — jag är omusikalisk.

— Ni menar, att ni saknar musikaliska uttrycksmedel. Om ni verkligen vore omusikalisk, skulle ni ju inte lida af det.

Kompositörens son tryckte pannan mot den immiga

rutan, som på grund af mörkret utanför speglade hans egna skimrande, orosbräddade ögon:

— Å, jag bär världar af musik inom mig — kaos, som aldrig skola få lif — rymder, svämmande af okända saligheter. De ropa i födslovånda inom mig. De komma att spränga mig i stycken.

Och han pressade förtviflad sina knutna händer mot tinningarna.

Doktorn tryckte honom ner i en stol.

— Seså — behärskning är mannens dygd. Hur vet ni, att ni aldrig skall kunna ge uttryck åt dem. Det behöfs tålmod. Har ni allvarligt tagit itu med att lära er?

Den unge dröjde med svaret. Det såg ut, som om han tvekade att röra i alltför svåra minnen.

— Nåväl. Jag var för några år sedan förlofvad med en af min fars forna elever. Hon kände mitt lyte, och hon trodde sig i stånd att bota det. Jag älskade henne för denna tro, och hon ingjöt sin förtrostan i mig.

Jag valde fiol, och hon ansåg också, att fiolen borde vara bäst ägnad att väcka och reda mitt slumrande gehör. Tror ni kanske inte hon hade rätt i det?

Den gamle böjde på hufvudet.

— Nå vidare?

— Vi öfvade hvar dag, flera gånger om dagen. Hon var lika outtröttlig som jag. Vi kunde ibland

Invigningen af den *nyrestaure-rade Immanuels-kyrkan* i Stockholm förrättades söndagen den 24 oktober.

Kyrkans inre ter sig synnerligen ståtligt med den nya vackra väggdekorationen, målad af artisten Olle Hjortsberg öfver temat aposteln Pauli omvändelse.

Den enkla och värdiga festen bevisades af en talrik menighet, äfven icke-medlemmar af församlingen.

OLLE
HJORTSBERGS
NYA MÅLNING I
STOCKHOLMS
IMMANUELS-
KYRKA.

HVAR 8 DAGS fotograf i Sthlm.

Klodd: Kem. A.-B. Demot. Sjöförsparre Sthlm.—Og.

ta om samma melodi fyrtio gånger i sträck. När vi togo den för fyrtioförsta, kunde det hända, att hon sade: nu gick det.

Då fylldes mitt bröst af en lycka, som jag inte kan beskrifva. Dessa fem månader äro de enda, jag verkligen *lefvat*.

Hans röst hade återvunnit sin fasthet, satserna framtöttes med betoningen hos det, som *skall* sägas.

— Att denna tid icke blef längre, var mitt fel. Jag hade också stunder, då jag anfäktades af det gräsligaste tvifvel på min fästmöes omdöme. Ibland trodde jag hon bedrog af kärlek, ibland, att kärleken till mig bedrog henne själf.

Till slut kunde jag inte längre hålla mig. Jag gick upp till fackman — namnet kan jag ännu inte få öfver min mun. Han tog från mig allt hopp.

Kompositörens son kastade sig tillbaka i stolen.

— Nu har ni hört hela mitt lifs historia. Allt annat är betydelselöst.

— Nå men — er förlofning.

Den andre ryckte till, som väckt ur en fjärran tanke.

— Förlåt! Jaså — förlofningen, ja den blef bruten. Jag orkade inte se min fästmö sedan. Det är betydelselöst.

Men säg mig nu, doktor, hur är det möjligt, att jag, Rane Vulf's son, icke är musikalisk?

Doktorn, som plötsligt fattat motvilja mot den unge, genmälte i kallaste ton och med halft bortvänt ansikte:

— Det är inte så konstigt som ni tror. Den musikaliska begåfningen ärfves på modernet, icke på fädernet. Er mor var kanske musikalisk?

— Ja, kom det doft från Vulf.

— Som regel gäller, att båda föräldrarna måste äga gehör för att framkalla ett musikaliskt begåfvadt barn. Men i alla händelser måste modern ha det.

— Men då är det ju ett brott af ett geni som min far att gifva sig med en omusikalisk kvinna, utropade kompositörens son med lidelsefullt skärande röst.

— Ni bör tala i annan ton om er döde far, anmärkte den äldre mannen och gick tillbaka in till spelbordet.

Också Vulf reste sig. Efter att med en blick in i salongen, där damerna slagit krets kring den store sångaren, ha öfvertygat sig, att man icke skulle märka hans frånvaro, lämnade han i tysthet sällskapet.

Den friska nattluften lade sig som ett kylande omslag kring panna och kinder.

Kompositörens son gick ned till en af broarna.

De elektriska globerna sväfvade öfver hans hufvud som blekblå månar, och deras höga stänglar speglade sig i det strömmande vattnet, öfver hvilket hvirflar ljuset bredde ett trollnät, blixtrande och glimmande af oräkneliga silfverfjäll.

Men hans blick gled vidare till den motliggande strandens blåa kontur. Till att börja med — taggig, hög, capricios — en hymn af spiror, hissar, torn och skorstenar, lyfta mot höjden som orgelpipor. Längre bort förtonande i ett diminuendo af lugna, idylliska våglinjer — landet med de ljusa skogarna, som nu gömde sin hektiska färgprakt under mörkrets dok. Och nedanför — på det stilla, svarta vattnet — en förankrad hvit ångare, ur hvilkens alla ögon det sprutade ljus som ur barndomens pappkyrkor. En ensam, klar flöjtton i den djupa samklang.

Dagens gatubrus hade tystnat. Endast linjer och dagar sjöngo ostörda sina melodier.

Hans sinne var stämdt till högtid, men utan glädje. Hans häg mindes den store, som för alltid sjungit in sina toners själ i detta landskap, så att dess träd ännu susade pastoraler, dess hällar ännu ekade af

hans valdthorns jubel och hans nymfers skratt. Han mindes andra, som känt annorlunda, tyngre, men också förmått att fånga den melodi de hörde — —

Ack, hvad var landskap annat än ett själstillstånd, som ville utlösas, befrias, lyftas i toner liksom mänskosinnets — —

Han vred sina händer under stumhetens förbannelse.

* * *

Man anmodade gästerna om tystnad, och lågorna i salongen släcktes med undantag af de fyra ljusen framför pianot.

Drömspelerskan kom in med förbundna ögon. Vid värdinnans hand närmade hon sig pianot, och skenet föll plötsligt i hennes ansikte. Hon befann sig redan i trance. All färg hade lämnat hyn, och munvindlarna voro neddragna som på en sofvande. Men med en sömngångerskas säkerhet satte hon sig på piano-stolen väntande och orolig som en staty.

Luften i rummet var laddad af spänning. Man hade hört denna kvinna nämnas som ett under. Och redan hennes härvaro förbjöd all tanke på humbug, äfven om det icke stått enhvar fritt att kontrollera bindlarna för hennes ögon. Men ändå — —

Med en ljudlös handrörelse lade värdinnan ett notblad på stället. Drömspelerskans matthvita händer höjde sig. De sväfvade öfver tangenterna några sekunder, så sänkte de sig, och Scharwenkas menuett spirade fram under hennes fingrar — — —

Värdinnan lyfte notbladet inför allas ögon. Det gick en svag susning genom salongen.

Doktorn steg på värdinnans vink fram till pianot. Han grep på måfå blad efter blad ur nothögen. Många hörde till de glömda melodierna, dem ingen längre spelar eller sjunger — — Andra voro dagens nyss utflugna fjärilar. Hon spelade dem alla — utan trefvan, med samma säkerhet som sömngångaren vandrar längs takrännan — —

Hennes spel liknade icke heller den vaknas, där själfva känslan är medveten och anlagd på att väcka andras. Hennes spel var en besatts. Musikens ande rasade i henne, ledde hennes blinda, abrupta, men tveklösa rörelser, och hennes fingrar snafvade icke en sekund vid bräddjupen, där märktes ingen gräns för den snabbhet, med hvilken hon kastade sig öfver från en komposition till den mest motsatta, ingen tyngd — —

Men den största öfverraskningen återstod.

När själfva tviilet förstummats, hade en man rest sig i salongen. Han trefvade sig genom stolsraderna fram till pianot. Det var kompositörens son.

Hans ansikte liknade en speles, i den sekund han sätter hela sin tillvaro på ett kort.

Kompositörens son närmade sig drömspelerskan bakifrån. Han lade två fingerspetsar mot hennes tinning strax öfvanför ögonbindeln. Det for en ryckning genom drömspelerskans gestalt. Hennes händer lyfte sig. De skakade öfver tangenterna som under en stark elektrisk ström.

Mannen bakom henne stod med blicken spänd, — hypnotisörens skoningslösa, kniiska blick. Han andades icke.

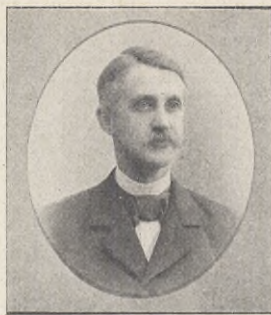
Då föllo hennes händer som skjutna fåglar ner på klaviaturen. Ett doft, stönande, disharmoniskt ackord mullrade genom den skumma salongen. Det ljud sållsamt bundet och kvalfullt. Det lät, som när åskan nalkas; luften, tung och kvaf, pressar mot bröstet, allt långtar efter utlösning. Men övadret kan icke komma sig för, det bara stönar i de fruktamma molnen.

Nu bröt det lös. Ett crescendo, fylldt af vilda

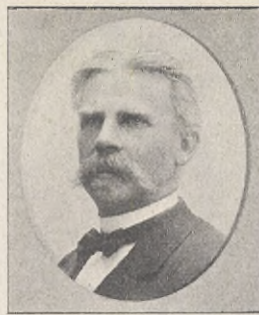
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. V. BROGREN.
Kyrkoherde. — Bankekänd.
(Linköpings stift.)
80 år 22 okt.

V. H. KILLANDER.
Kapten — Byarum (Jönk. län.)
65 år 28 okt.*

G. S. H. HEDBERG.
Disponent f. Fors A. B. Kom-
munalman. — Köpmanholmen,
(Västernorr. l.) 60 år 12 Nov.

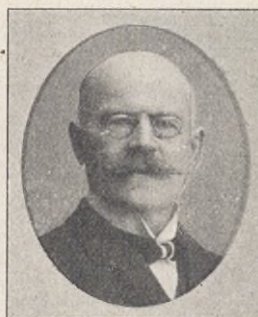
W. H:SON von ESSEN.
Friherre. Major. Chef f. Re-
monteringsstyrelsen. — Stock-
holm. 50 år 12 Okt.

P. A. G. PETERSON.
F. d. Rådman. — Stockholm.
75 år 26 Okt.*

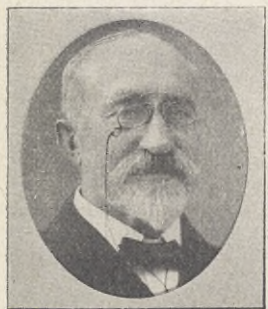
C. A. F. GYLLENKROOK,
Öfverjägmästare. — Tenhult.
60 år 17 Okt.

A. L. WILHELMSSON.
Postmästare. — Nora.
55 år 28 Okt.

N. H. E. HANZON.
Postmästare. Kommunalman.
— Trelleborg. 55 år 28 Okt.

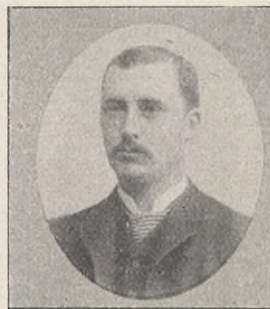
E. FISCHER.
Grosshandlare. — Göteborg.
70 år 1 nov.*

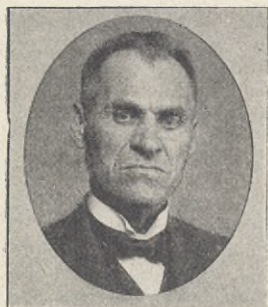
O. C. F. HOLTERMANN.
Kabinettskammarherre. —
Stockholm. 50 år 30 okt.*

N. F. SELLÉN.
Major. — Utnämnd till profes-
sor och öfverlärare vid Gymn.
centr.-institutet i Stockholm.

P. J. F. BLIDBERG.
Byggnadschef. — Göteborg.
50 år 22 okt.*

C. PERSSON.
Landbrukare. Riksdagsman. —
Stallerhult, (Skarab. l.) Bio-
grafi o. hels. portr. årg. IX:34.
65 år 24 Okt.

C. BRUNNBERG.
Direktör i Enköpings Sprit-
bolag. Kommunalman. — En-
köping. 50 år 18 Okt.

A. F. OHLSSON.
Landssekreterare. — Vexjö.
55 år 28 Okt.*

K. G. A. N. RHÉBORG.
Distriktsveterinär. Kommunal-
man. — Öjebyn, (Norrb. l.)
50 år 27 Okt.

* Utförliga data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

W. FRODI.
Vice konsul. — Verkst. direktör
i Angf.-A.-B. Svenska Lloyd,
Göteborg. 60 år 29 okt.

E. CHÖLER.
Bruksägare. — Kommunalman.
Gårdsjö (Verml. län.)
50 år 1 okt.

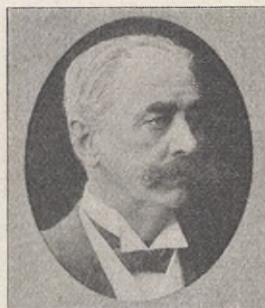
B. PETERSON.
Handlande. Kommunalman. —
Svennet ad. 50 år 24 Okt.

J. BLUMENTHAL.
Doktorinna. — Stockholm.
Den populära "Delsbostintan"
från Skansen. 40 år 4 nov.

J. G. V. BELFRAGE. +
Kammarherre, f. d. öfveringe-
niör och registr. i gen.-landt.
måterikontoret. — Stockholm.
F. 27. † 28 okt.

V. THAM. +
F. d. direktör i Grängesberg—
Oxelösund Traik A. B. —
Stockholm. Biogr. o. hels. portr.
årg. IX: 3. F. 37. † 28 Okt.

C. J. A. BJÖRKMAN. +
Grosshandlare. — Stockholm.
F. 51. † 14 Okt.*

C. G. JANSON. +
Provinsialläkare. Kommunal-
man. — Enköping. F. 53. †
16 Okt.

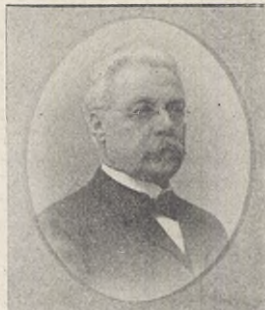
A. H. GRUNDSTRÖM. +
F. d. löjtnant. — Stockholm.
F. 35. † 16 Okt.*

G. SVANBERG. +
F. d. handels- o. politiebör-
mästare. — Göteborg. F. 39.
† 28 Okt.*

S. H. B. SVENSSON. +
Fil. doktor. — Stockholm.
F. 40. † 16 okt.*

K. H. BLOMBERG. +
Profess. Riksdagsman. —
Uppsala. Biogr. o. hels. portr.
årg. VII:45. F. 50. † 27 Okt.

*Utförliga data nedan.

VICTOR HERMAN KILLANDER. U.-löjtn. vid K. Smål. gren-kår 65, kapten 81, afsked från krigstjänst 95. Var fö ut led. af stadsfullmäktige och skolråd i Jönköping samt 94—03 stationsinspektör vid Halmstad-Nässjö järnväg. Är sedan 88 direktionst. i Jönköpings läns pens. för. ning, sedan 02 styr. led. i stadens och länets sparbank samt sedan 03 led. i las rättsdirektionen —

PER AXEL GABRIEL PETERSON, stud. ex. 53, jur. ex. för inträde i rätteg.-verken 58, e. o. notarie i G. Hofrätt s. å., vice häradshöfding 61, Brottmålsnotarie 72, stadsnotarie 78, rådman i Stockholm 84. Kyrkofull- mägtig m. m.

EMIL FISCHER, chef för Försäkrings. A.-B. Skandias afd.-kontor i Göte- borg. — En af stadens mest intresserade och betydande kommunalmän, har F. verkat inom stadsfullmäktige (under nära — vid afsägelsen — 25 år) och drätselkammare och inom den senare beklädd den lika krävande som hedersamma posten som jourhavande kassaförvaltare. — Bekläder ett flertal ordförande-, vice ordförande- och ledamotsplatser i offentliga institutioners styrelser, däribland särskildt att nämna ordförandeska- pet i Riksbankens afd. kontor på platsen.

OSCAR CLAES FLEMING HOLTERMANN, U.-löjtn. vid Lifgardet till hist. 80, ryttmästare 95, afsked s. å. Adj. hos konung Oscar 97, kammarh. 02, kabinettskammarherre 04. Styr.-led. i Göteborgs banks afdelnings kontor i Stockholm, i Mälareprov. hypoteksförening samt i Ränthe- och kapital- försäkringsanstalten. — Vice ordf. i K. segel sällskapet, ordf. i Vermö- kommunalstämma m. m.

PETER JOHAN FREDRIK (Figge) BLIDBERG. Stud.-ex. 77, afg.-ex. från Tekn. högskolan 81, vid statens järnv. bygn. i Norrland 81—86. Arbets- chef vid gatuarbeten i Göteborg 86, afd.-chef 88, stadens byggnadschef sedan 06. Mångårig led. och ordf. i begravningsstyr., i byggnadsnämnden sedan 03. Lärare i väg- och vattenbyggnadskonst vid Chalmers tekn. lä- roanstalt 96—06. Ledamot af ett flertal kommittéer. Sekr. i Göteborgs tekn. samfund 94—98, därefter ledamot af dess nämnd. En af stiftarne af Svenska kommunaltekniska föreningen 02, allt från början led. af dess styrelse och nu ordförande.

AXEL PRITHIOF OHLSSON, stud.-ex. 74, hofr. ex. 77, e. o. not. i S. Hofr. s. å., ombudsman vid Riksbankens afd. kontor i Vexjö 81, länsnotarie i Kronob. län 83, v. häradshöfding 84, landskamrerare 90, landssekreterare 1900. Ordf. i styrelsen för Riksb. afd. kontor i Vexjö 03. Led. af Riksd. A. K. 94—99.

CARL JOHAN ALBERT BJÖRKMAN. + Verksam inom frivilliga skytteförelsen, var B. ordförande i Stockholms stads friv. skarpskytteförening, och v. ordf. i Svenska Jägareförbundets Stockholmsafdelning. Prisdömare å allm. Svenska landbruksmöten, medlem af Stockholms läns Hushålls- sällskaps utsädeskommitté.

AXEL HENRY GRUNDSTRÖM. + Reste 55 till Amerika där han tre år var anställd vid Gen. konsulatet och beskickningen, ingick 61 vid krigs- utbrottet, som frivillig i Nordstaternas armé samt deltog i ett flertal slag. Vid olika tillfällen särad erhöill G. 62 Keanymedaljen för tapperhet i fält.

Tillfångatagen i maj 63 återvann han sin frihet och reste till Sverige i okt. s. å. Af Karl XV uppmannad, ingick G. vid Helsinges regemente och fick officersfullmakt 70. Efter ett års tjänstgöring vid regementet övergick han till Stat. Järnvägar, blef där nivellör och sedermera stations- och afdelningsingenjör. Följde som sådan Norra stambanans byggande från Upsala till Boden. Tjänstgjorde 94—07 vid Järnv. styr. kontrollbyrå.

GUSTAF SVANBERG. Stud. ex. 56, fil. dr. 60, hofr. ex. 63, v. häradsh. 67. Notarie vid Göteborgs poliskammare 68, var S. därefter storbhusnotarie, stadsnotarie och justitierådman. Handels- och poltiebörgmästare 85—04. Var i sin hälsas dagar en af de främsta krafterna inom Göteborgs

Forts. från sid. 93.

dissonanser. Det blixtrade och haglade. Hur länge var min tunga bunden, hur länge bodde mitt hjärta i mörkret, hur mycket blommade och vissnade fåfångt i stumheten?

Smärtan steg mot bristningens höjder, men där väntade redan befrielsen, jublet, den öfversvinnliga glansen. Från förklaringsens berg sköt en vit stråle ned i det förbrända hjärtat. En genius vidrörde de förseglade läpparna med sin fingerspets, och sången, sången bröt fram ur hjärtat!

Nu sjönk åter melodien, den genomglödades af

kommunala lif, ordförande och ledamot i ett flertal institutioner. Representerade under majriksdagen 87 samt 91—99 sin stad i Andra Kammaren. Var under sin riksdagstid ledamot af olika kommittéer.

SVEN HERMAN BENJAMIN SVENSSON. Stud.-ex. 58, fil. dr. 65. — Docent i nordiska språk i Lund 64—68, adjunkt vid Kristianstads högre allm. läroverk 70. — Märkesman inom den svenska frimurarevärlden, af hvilken intressen han, alltsedan afflyttning till Stockholm under 1890-talet, egnade sin mesta verksamhet. Dr. S. var sålunda instruktör och St. S. i stora landslogen f5, inspektör för dess arkiv och bibliotek 97 och ledamot af direktionen 98. Carl XIII riddare 98.

ett dunkelrött ljus, tacksamhetens, den stilla lyckans, kärlekens. Fattigdomen, som blifvit rik, törstade efter att ge af sitt öfverflöd — — —

När drömspelerskan vaknade, låg en okänd man på knä vid hennes fötter och höll hennes händer i sina. Hon strök sig öfver ögonen. Hon hade aldrig sett honom — och kände likväl hans innersta.

Och han sade, i det han pressade hennes händer mot sitt bröst:

— Du får aldrig lämna mig mer — du måste vara mitt stumma hjärtas röst!

Effr. fotograf.

ÄLGKON PÅ ÄLFKARLEÖ, som nyligen förvärfvats till Skansen.

Kiteh: Bengt Silfverparre

6TE HÄFTET
INNEHÅLL:

Charles-Emil von Oelreich. — Svenska bilder. — Hollands sändebud i Stockholm. — Militärrevolten i Grekland. — Våra nya mynt. — Förslag till Industrimonument. — Furst Ito †. — Den nya danska ministären. — Dr Sven Hedin hos markis Ito. — Finske ministerstatssekreteraren. — När en frejdad Svensk-Amerikan begravdes. — Monumentinvigning i Boulogne S.-M. — Monarkmötet i Italien. — "Undret" af Artur Möller. — Olle Hjortsbergs nya målning. — Veckans porträttgalleri — Älgkon på Älfkarleö.

FURST ITO †.

(Till porträtt ä sid. 88).

"Furst Ito har mördats i Charbin af en korean" — så lydde i sin kortfattade enkelhet det telegram, som bragte världen bud om att en af världshistoriens utan tvifvel märkligaste män gått ur tiden.

Det skulle fordras volymer att i detalj skildra Ito Hirobumis statsmannabana. Till stor del genom honom är detta nya Japan — detta civiliserade, detta västerländska och dock alltid först och sist sig själf varande Japan, stormakten, som genom ett trollslag vardt till.

Likt så många andra fosterlandsälskande japaner på den tiden gick den unge samurajsonens sträfvan till en början — det var vid midten af 1800-talet — ut på att lära landet den västerländska krigskonsten för att använda den mot västerlänningarna. Ty visserligen var Japan själf vid denna tid allt annat än enigt — men i hatet mot och fruktan för främlingarna voro de flesta japaner som en man.

Men efter 1863, då Ito företog den första af sina många utlandsresor, förändrades hans syn på tingen — om Japan ville bestå, måste nytt blod, den europeiska civilisationens ingjutas i de stelnade formerna. Och från det denna öfvertygelse bemäktigat sig honom, arbetade han med öfvermänsklig kraft och energi för

den nya saken. Sedan den japanske kejsaren återinsatts som landets verkliga härskare, blef Ito 1868 guvernör i hamnstaden Hiogo; sedermera, då han medföljde en ambassad till Amerika och Europa, verkade han i sin mån för inkallandet af europeiska lärare i krigskonst och skolväsende och blef därefter vicefinansminister, i hvilken egenskap han medhann otroligt mycket — införandet af guldmyntföt och delvis metersystemet samt anläggandet af de första järnvägarna i landet.

Författningen af 1889 är hans verk, och själf blef han chef för den första moderna japanska ministären, liksom han upprepade gånger senare beklädde samma höga post, bl. a. under åren 1892—1901, under hvilken tid det för Japan lyckosamma kriget med Kina inföll. Och tack vare honom stod Japan också senare fullt rustad då det likaså framgångsrika ryska kriget begynte.

Hans förtjänst hade ock därförut afslutandet af alliansen med England varit. — Och slutligen var det han, som efter ryska kriget blef Koreas resident och genom den upplysta despotismen moderniserade detta land och gjorde det till ett japanskt lydrike — något som nu kostade honom lifvet. Men detta offrade den store gamle villigt på fosterlandets altare.